

Deel C Onderwijs- en Examenregeling

Paragraaf 1 – Algemene bepalingen

art. 1.1 – toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleiding Psychologie, hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding wordt verzorgd door het Onderwijsinstituut Psychologie binnen de faculteit Sociale Wetenschappen, hierna te noemen: de faculteit.

art. 1.2 – begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- b. student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- c. onderdeel: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet;
- d. cursus: het geheel van onderwijs en toetsing van een onderdeel;
- e. toets: tentamen als bedoeld in art. 7.10 van de wet;
- f. praktische oefening: het deelnemen aan een practicum of andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden, zoals:
 - het maken van een scriptie,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een (onderzoek)opdracht,
 - het deelnemen aan een werkgroep,
 - het samenwerken in groepsverband,
 - het deelnemen aan veldwerk of een excursie, of
 - het doorlopen van een stage;
- g. portfolio: de verzameling documenten m.b.t. de prestaties van de student binnen de door hem gekozen opleiding; het portfolio is een verzameling documenten waaruit de prestatie en de ontwikkeling van de student duidelijk worden voor zover ze relevant zijn in het kader van de gekozen opleiding;
- h. examen: het bachelor examen van de opleiding;
- i. Universitaire Onderwijscatalogus: het onder verantwoordelijkheid van het college van bestuur gehouden register van de binnen de universiteit verzorgde cursussen.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

art. 1.3 – Doel van de opleiding

art. 1.3.1 Algemene doelstelling opleiding Psychologie

De bacheloropleiding Psychologie is een wetenschappelijke basisopleiding in de psychologie, zo ingericht dat de bachelors toegang kunnen verkrijgen tot nationale en internationale masteropleidingen en Ph.D.-programma's in de psychologie en andere wetenschappen.

In het bijzonder bereidt zij voor op de opleiding tot academische (professionele) master of researchmaster Psychologie aan de Universiteit Utrecht.

De bacheloropleiding biedt studenten de mogelijkheid om via een minor ook toegang te verwerven tot masterprogramma's op andere gebieden.

De bacheloropleiding Psychologie bereidt weliswaar primair voor op verdere studie, maar ook op een maatschappelijke loopbaan.

art. 1.3.2 Eindtermen van de opleiding

Algemeen:

De bachelor Psychologie beschikt over een academisch werk- en denkniveau. De eindtermen van de bacheloropleiding omvatten een wetenschappelijke houding, voldoende kennis van methodologie en statistiek om in de psychologie de literatuur op haar merites te kunnen beoordelen, voldoende oefening in het verrichten van wetenschappelijk onderzoek om eenvoudig onderzoek in de psychologie uit te kunnen voeren, kennis en overzicht van de belangrijkste deelgebieden van de psychologie en hun samenhang, diepgaande kennis van tenminste één subdiscipline, voldoende kennis en bekwaamheden om op enig gebied van de psychologie een praktijk- of onderzoeksstage te volgen, kennis van de biologische basis en maatschappelijke en interculturele context van het menselijk gedrag en basaal inzicht in de historische en wetenschapstheoretische grondslagen van de psychologie.

Kennis¹:

Wie de bacheloropleiding Psychologie heeft voltooid:

- a. heeft inzicht in de structuur van de psychologie, haar deelgebieden en toepassingsvelden en de samenhang daartussen,
- b. heeft kennis van de biologische, maatschappelijke en interculturele aspecten van gedrag,
- c. heeft een globale kennis van de historische en (wetenschaps)filosofische grondslagen van het vak,
- d. heeft inzicht in de belangrijkste vraagstukken, theorieën, bevindingen en procedures binnen de basisdisciplines: psychonomie/functieleer, ontwikkelingspsychologie, persoonlijkheidsleer en sociale psychologie,
- e. heeft inzicht in psychopathologie, en de diverse biopsychosociale perspectieven daarop,
- f. kent de methodologische regels, onderzoeksmethoden en statistische analysetechnieken die in de psychologie algemeen worden gebruikt,
- g. heeft inzicht in de grondslagen van de psychologische diagnostiek en de belangrijkste psychometrische modellen,
- h. heeft op gevorderd niveau kennis van tenminste één subdiscipline: cognitive neuroscience, gezondheidspsychologie, kinder- en jeugdpsychologie, klinische psychologie, neuropsychologie, organisatiepsychologie, psychologie van arbeid en gezondheid, sociale psychologie of toegepaste cognitieve psychologie,
- i. kent gebruikelijke onderzoeksmethoden en technieken van de gekozen subdiscipline,
- j. heeft een beeld van een ander wetenschapsgebied of van een thematiek buiten de psychologie (via een minor) en/of kennis verworven van speciale onderwerpen binnen of buiten de psychologie.

Vaardigheden:

De afgestudeerde bachelorstudent psychologie is in staat om:

- a. problemen te conceptualiseren en analyseren in wetenschappelijk-psychologische termen,
- b. ter beantwoording van psychologische vraagstellingen relevante literatuur te verzamelen en kritisch te bezien,
- c. wetenschappelijk-psychologische literatuur samen te vatten, in het Nederlands en in het Engels,
- d. met gebruikmaking van psychologische kennis, modelmatig en hypothetisch te redeneren,
- e. kritisch te reflecteren op psychologische kennisclaims op basis van inhoudelijke overwegingen en methodologische criteria,
- f. een eenvoudige onderzoeksvraag te stellen, een onderzoeksplan te ontwerpen, empirische gegevens te verwerven, data statistisch te analyseren en conclusies daaruit te trekken,
- g. schriftelijk verslag te doen van een onderzoek en daarbij te voldoen aan de gangbare vormvereisten voor een wetenschappelijk artikel,
- h. over eigen onderzoek of een ander psychologisch onderwerp een mondelinge presentatie te houden, voor een publiek met of zonder een wetenschappelijke achtergrond,
- i. individueel of in samenwerking met anderen, planmatig te werken aan de oplossing van wetenschappelijke en/of maatschappelijke vraagstukken, en
- j. bij deze activiteiten adequaat gebruik te maken van relevante informatie- en communicatietechnologie,
- k. een praktijk- of onderzoeksstage uit te voeren op het terrein van tenminste één subdiscipline: cognitive neuroscience, gezondheidspsychologie, kinder- en jeugdpsychologie, klinische psychologie, neuropsychologie, organisatiepsychologie, psychologie van arbeid en gezondheid, sociale psychologie of toegepaste cognitieve psychologie.

Houding:

De afgestudeerde bachelorstudent psychologie:

- a. toont een constructieve houding ten opzichte van de psychologie en de wetenschap in het algemeen,
- b. onderscheidt een wetenschappelijke redeneertrant van een niet-wetenschappelijke redeneertrant, benadert empirische kennisclaims wetenschappelijk en verdedigt die benadering tegenover niet-wetenschappelijke benaderingen,
- c. toont een zowel open als kritische houding ten opzichte van theorieën en praktijken in de psychologie en de wetenschap in het algemeen,
- d. heeft een open oog voor de beperkingen van de wetenschap, in het bijzonder de psychologie en de toepasbaarheid daarvan en is hierover duidelijk tegenover anderen,

¹ De kennisindeterminen a. t/m g. zijn expliciete leerdoelen van cursussen in het verplichte deel van de major psychologie, h. en i. van het keuzedeel van de major en j. van de profileringsruimte; de vaardigheidseindterm k heeft betrekking op de keuzecursussen van de major.

- e. geeft zich bij de gebruikmaking van wetenschappelijke kennis rekenschap van de bredere, dat wil zeggen de maatschappelijke, ethische en (wetenschaps)filosofische context waarin dat gebeurt,
- f. respecteert de menselijke waardigheid, de onderlinge gelijkwaardigheid van mensen en houdt in zijn academisch/psychologisch handelen rekening met de belangen van anderen, en
- g. neemt zelf verantwoordelijkheid voor de wetenschappelijke/academische/psychologische kwaliteit van het eigen handelen.

Ervaring:

Een afgestudeerde bachelor psychologie heeft 420 uur onderzoekservaring.

Beroepsvoorbereiding:

Tijdens de bacheloropleiding psychologie wordt de student in de gelegenheid gesteld om gedeeltelijk te voldoen aan de eisen die worden gesteld in het kader van verschillende beroepsopleidingen op het terrein van de psychologie, met name ten behoeve van de basisaantekening psychodiagnostiek (min. 30 en max. 45 ECTS).

Slotsom:

Een afgestudeerde bachelorstudent psychologie beschikt in voldoende mate over de kennis, vaardigheden en houding om

- in principe toegelaten te kunnen worden tot een masteropleiding in de psychologie
- of een beroep te kunnen uitoefenen waarvoor academische vorming, onderzoeksscholing en grondige kennis van de psychologie geschikte kwalificaties zijn.

1.4 – vorm van de opleiding

De opleiding psychologie wordt voltijds verzorgd.

Paragraaf 2 – Opbouw van de opleiding

art. 2.1 – studielast

1. De opleiding heeft een studielast van 180 ECTS-studiepunten (ECTS), waarbij een ECTS gelijk staat aan 28 uur studeren.
2. De opleiding omvat onderdelen op gevorderd niveau met een studielast van tenminste 45 ECTS.

art. 2.2 – major

1. De bacheloropleiding Psychologie opleiding omvat een gedeelte (major) met een studielast van 135 ECTS, dat betrekking heeft op de bestudering van de psychologie en een (deel)gebied in de psychologie. Daarvan zijn de in de bijlage onder 1 aangewezen onderdelen met een totale studielast van 75 ECTS verplicht.
2. De overige onderdelen van de major worden door de student gekozen uit de in de bijlage onder 2 aangewezen onderdelen met dien verstand dat ten minste 15 ECTS besteed moet worden aan het bacheloronderzoek.
3. Van de major dienen onderdelen die mede betrekking hebben op de wetenschappelijke en maatschappelijke context van de psychologie deel uit te maken.
4. De onderdelen van de major dienen voor tenminste 45 ECTS op verdiepend niveau te liggen en voor tenminste 45 ECTS op gevorderd niveau.

Wijziging examenprogramma voor studenten begonnen in het studiejaar 2002-2003:

Alle bachelorstudenten psychologie volgen het examenprogramma van het studiejaar 2005-2006; dus ook de bachelor studenten die in september 2002 zijn begonnen.

Het verplichte deel van de major Psychologie voor studenten die in september 2002 zijn begonnen aan hun bachelor psychologie bestond uit 12 cursussen ofwel 90 ECTS (zie de Bachelor-OER psychologie 2002-2003). Per september 2003 zijn de cursussen "*Maatschappelijke grondslagen van het gedrag*" en "*Wetenschapsfilosofie*" vervallen en bestaat het verplichte deel van de major Psychologie uit in totaal 10 cursussen ofwel 75 ECTS. De profileringsruimte beslaat vanaf september 2003 6 cursussen ofwel 45 ECTS (zie de Bachelor-OER psychologie vanaf 2003-2004). Studenten die in het studiejaar 2002-2003 de cursus maatschappelijke grondslagen hebben gehaald, kunnen deze cursus nu als profileringscursus aanmerken. Studenten die in het studiejaar 2002-2003 de cursus maatschappelijke grondslagen niet hebben gehaald hoeven deze cursus niet te herkansen, maar kunnen een andere cursus volgen in de profileringsruimte.

art. 2.3 – profileringsruimte, minor

1. De opleiding omvat een profileringsruimte, waarin de student onderdelen kiest met een totale studielast van tenminste 45 ECTS.
2. De onderdelen van de profileringsruimte dienen voor tenminste 15 ECTS op verdiepend niveau of hoger te liggen, tenzij het bepaalde in het vierde lid toepassing vindt.
3. Voor keuze in aanmerking komen de onderdelen opgenomen in de Universitaire Onderwijscatalogus en onderdelen verzorgd door een andere Nederlandse universiteit. Onder goedkeuring van de examencommissie komen in aanmerking onderdelen verzorgd door een buitenlandse universiteit en onderdelen verzorgd door een Nederlandse instelling voor hoger beroepsonderwijs. Ook voor onderdelen uit de Universitaire Onderwijscatalogus die in samenwerking met een HBO-instelling zijn opgezet is goedkeuring van de examencommissie vereist.
4. Indien de student een samenhangend geheel van onderdelen kiest, dat door een onderwijsinstituut wordt verzorgd onder de aanduiding "minor", wordt deze aanduiding op het getuigschrift van zijn examen vermeld. Een minor dient tenminste één onderdeel op gevorderd niveau met een studielast van tenminste 7,5 ECTS te omvatten.
5. De examencommissie kan m.b.t. een onderdeel als bedoeld in het 3e lid of een minor als bedoeld in het 4e lid, een lagere studielast dan de nominale toerekenen, voor zover het onderdeel resp. de minor betrekking heeft op dezelfde kennis en vaardigheden als in een of meer andere onderdelen van de major of profileringsruimte zijn begrepen.

art. 2.4 – academische vorming

Het portfolio van de student dient naar het oordeel van de examencommissie voldoende bewijzen te bevatten van de academische vorming van de student, in het bijzonder met betrekking tot de ontwikkeling van de *vaardigheden* en *houding* zoals gespecificeerd in artikel 1.3.2: "Eindtermen van de opleiding".

Opmerking:

Zie voor een omschrijving van de eisen die gesteld worden aan het portfolio paragraaf 8 van deel B van de studiegids.

Paragraaf 3 – Onderwijs

art. 3.1 – cursus

1. Voor de onderdelen van de opleiding worden cursussen verzorgd met een studielast van zeven en een halve ECTS of een veelvoud daarvan.
2. Elke cursus omvat het onderwijs en de toetsing van het desbetreffende onderdeel.
3. In elke cursus zijn een of meer praktische oefeningen begrepen volgens de specificatie in de bijlage onder 4, die tevens is opgenomen in de Universitaire Onderwijscatalogus.

art. 3.2 – niveau

Een cursus wordt verzorgd op een van de volgende niveaus:

1. inleidend
2. verdiepend
3. gevorderd.

art. 3.3 – voorkennis

Onverminderd het bepaalde in art. 4.2 wordt in de studiegids bij elke cursus aangegeven welke voorkennis gewenst is om daaraan met goed gevolg te kunnen deelnemen.

art. 3.4 – deelneming

Bachelorstudenten mogen niet deelnemen aan mastercursussen.

Voor de cursussen vermeld in de bijlage onder 3 geldt een capaciteitsbeperking². Zodra de deadline voor het inschrijven is verstreken, wordt gecontroleerd hoeveel studenten er per cursus staan ingeschreven. Wanneer het aantal groter is dan het door de opleiding bepaalde maximum (zie de bijlage onder 3), worden de volgende plaatsingsregels toegepast:

1. Majorstudenten psychologie en doctoraalstudenten psychologie hebben voorrang boven andere studenten.
2. Voor verplichte cursussen van de Major geldt:
 - Majorstudenten psychologie die voor de eerste keer een verplichte major cursus volgen hebben voorrang boven studenten psychologie die deze cursus al eerder gevolgd hebben; zij worden, mits op tijd voor de cursus ingeschreven in Osiris -zoals beschreven in de studiegids en/of het opleidingsstatuut-, altijd voor deze cursus geplaatst.

Voor keuzecursussen van de Major geldt:

- Studenten die staan ingeschreven voor een studiep pad of specialisatie waartoe de cursus behoort worden, mits op tijd voor deze cursus ingeschreven in Osiris, -zoals beschreven in de studiegids en/of het opleidingsstatuut-, altijd voor deze cursus geplaatst.
- Studenten die staan ingeschreven voor een studiep pad of specialisatie waarvoor de cursus staat geregistreerd als aanbevolen, hebben voorrang boven psychologiestudenten voor wie dit niet geldt en boven niet-psychologiestudenten.
- Voor de overgebleven plaatsen in deze cursus geldt: majorstudenten psychologie en doctoraalstudenten psychologie hebben voorrang boven derden (op volgorde van aanmelding).

Studenten die zich inschrijven voor een cursus maar niet deelnemen, verliezen bij een volgende inschrijving het recht op voorrang zoals beschreven in de plaatsingsregels.

De student kan binnen het keuzedeel van de major één studiep pad volgen zoals beschreven in de studiegids. Alleen studenten die vooraf van beide studiep padcoördinatoren toestemming hebben gekregen tot het volgen van beide studiep aden, kunnen zich bij het studie punt inschrijven voor twee studiep aden (zie paragraaf 2.1.2 van deel A in de studiegids).

² Capaciteitsbeperkingen en het toepassen van plaatsingsregels zijn noodzakelijk voor de uitvoerbaarheid van het onderwijs. Dit impliceert dat het onderwijsinstituut psychologie zich er voor inzet dat studenten zo goed mogelijk het onderwijs van hun keuze kunnen volgen.

Bij het toepassen van de plaatsingsregels betreft de directeur van het onderwijsinstituut op verzoek van de student zijn persoonlijke omstandigheden. Onder persoonlijke omstandigheden wordt verstaan ziekte, zwangerschap, functiestoornis, bijzondere/ernstige familieomstandigheden en bestuursactiviteiten voor een studentenorganisatie met volledige rechtsbevoegdheid of in het kader van de organisatie en het bestuur van de Universiteit Utrecht, de faculteit sociale wetenschappen of de bacheloropleiding psychologie. In zijn afweging bij het toepassen van de plaatsingsregels betreft de directeur van het onderwijsinstituut op verzoek van de student voorts andere vormen van overmacht. De student dient bedoeld verzoek, conform de in het opleidingsstatuut beschreven procedure, per brief te richten aan:

Directeur Onderwijsinstituut Psychologie
Heidelberglaan 1
3584 CS UTRECHT

Het niet voldoen aan de inspanningseisen zoals vermeld in de studiegids kan leiden tot uitzetting uit de cursus.

Art. 3.5 – plaatsvinden cursussen

Alle in de studiegids en Universitaire Onderwijscatalogus vermelde cursussen dienen doorgang te vinden. Bij een inschrijving van minder dan vijftientig studenten kan de coördinerende docent in overleg met de studenten het onderwijs in een andere werk- en beoordelingsvorm aanbieden, dan wel in overleg met de student zorg dragen voor inschrijven in een andere cursus.

Paragraaf 4 – Toetsing

art. 4.1 – algemeen

1. Tijdens de cursus wordt getoetst of de student in voldoende mate de gestelde leerdoelen bereikt. Hij wordt daarbij geadviseerd over zijn deelneming aan de cursus en over de voortgang van zijn studie.
2. Het oordeel over een toets is voldoende dan wel onvoldoende, in cijfers uitgedrukt: 6 of hoger, respectievelijk 5 of lager. Onvoldoenden worden uitsluitend in hele getallen uitgedrukt, voldoende in hele of halve getallen.
3. Indien een eindcijfer uit decimalen bestaat, dan geldt het volgende

Onvoldoende:

$$0,00 - 0,49 = 0$$

$$0,50 - 1,49 = 1$$

$$1,50 - 2,49 = 2$$

$$2,50 - 3,49 = 3$$

$$3,50 - 4,49 = 4$$

$$4,50 - 5,49 = 5$$

Voldoende:

$$5,50 - 6,24 = 6$$

$$6,25 - 6,74 = 6\frac{1}{2}$$

$$6,75 - 7,24 = 7$$

$$7,25 - 7,74 = 7\frac{1}{2}$$

$$7,75 - 8,24 = 8$$

$$8,25 - 8,74 = 8\frac{1}{2}$$

$$8,75 - 9,24 = 9$$

$$9,25 - 9,74 = 9\frac{1}{2}$$

$$9,75 - 10 = 10$$

als een volgende decimaal op 5 of hoger uitkomt, dan wordt naar boven afgerond; als een volgend decimaal op 4 of lager uitkomt, dan wordt naar beneden afgerond.

4. Indien de student aan alle inspanningsverplichtingen tijdens de cursus heeft voldaan, maar hem niettemin als eindcijfer tenminste een 5 (gemiddelde van 4,5 tot 5,49) is toegekend, wordt hij in de gelegenheid gesteld een aanvullende toets af te leggen. De aanvullende toets kan plaatsvinden tijdens de duur van de cursus of na afloop van de cursus. Zie hiervoor de studiegids beschrijvingen of de cursushandleiding op Studion.
5. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid wordt een student die niet heeft voldaan aan de in dat lid vermelde voorwaarden op diens verzoek één keer een aanvullende toets aangeboden, indien naar de mening van de directeur van het onderwijsinstituut psychologie, sprake is van persoonlijke omstandigheden. Onder persoonlijke omstandigheden wordt verstaan ziekte, zwangerschap, functiestoornis, bijzondere/ernstige familieomstandigheden en bestuursactiviteiten voor een studentenorganisatie met volledige rechtsbevoegdheid of in het kader van de organisatie en het bestuur van de Universiteit Utrecht, de faculteit sociale wetenschappen of de bacheloropleiding psychologie. In zijn afweging bij het aanbieden van een aanvullende toets betreft de directeur van het onderwijsinstituut op verzoek van de student voorts andere vormen van overmacht. De student dient het verzoek om alsnog toegelaten te worden tot de aanvullende toets, conform de in het opleidingsstatuut beschreven procedure, per brief te richten aan:
Directeur Onderwijsinstituut Psychologie
Heidelberglaan
3584 CS UTRECHT
6. Studenten die staan ingeschreven voor een onderwijsonderdeel, maar, hiervoor geen resultaten halen, krijgen als beoordeling in Osiris voor dat onderdeel "niet deelgenomen" (ND)³.
7. Toetsing vindt niet plaats in de maand augustus.

art. 4.2 – verplichte volgorde major

Aan de toetsing van de in bijlage 9 (Cumulatieschema met ingangseisen) vermelde onderdelen van de major kan eerst worden deelgenomen nadat aan de toetsing van de daar achter vermelde onderdelen met goed gevolg is deelgenomen.

³ Deze beoordeling komt niet op de bulbijlage, maar is alleen zichtbaar in Osiris.

art. 4.3 – toetsvorm

1. De toetsing van een cursus vindt plaats op de wijze als vermeld in de studiegids en in de Universitaire Onderwijscatalogus.
2. Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden het onderwijs te volgen en de toetsen af te leggen op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.
3. Studenten die tijdens een toets een woordenboek willen raadplegen, dienen hiervoor vooraf schriftelijke toestemming van de examencommissie te krijgen. De toestemming kan voor de duur van ten hoogste één studiejaar worden verleend.

art. 4.4 – mondelinge toetsen

1. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getoetst, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid vindt de toetsing van de in de bijlage onder 6 genoemde onderdelen plaats in groepsverband.
3. Het mondeling afnemen van een toets is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt en de examencommissie zijn bezwaar als redelijk erkent.

art. 4.5 – termijn beoordeling

1. De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondelinge toets het oordeel vast en reikt de student een desbetreffende schriftelijke verklaring uit.
2. De examinerator stelt het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen toets vast binnen 10 werkdagen na de dag waarop deze is afgenomen, en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van de uitreiking van het schriftelijk of elektronisch bewijsstuk van het oordeel aan de student.
3. Op de schriftelijke verklaring van het oordeel over een toets wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in art. 4.7. en op de beroepsmogelijkheid bij het College van beroep voor de examens.

art. 4.6 - geldigheidsduur

De geldigheidsduur van deelttoetsen is beperkt tot het studiejaar waarin de deelttoets is behaald. De geldigheidsduur van volledig behaalde cursussen is onbeperkt.

In afwijking hiervan kan de examencommissie voor een cursus waarvan de toets(en) langer dan 10 jaar geleden is (zijn) behaald, een aanvullende dan wel een vervangende toets opleggen.

art. 4.7 – inzagerecht

1. Gedurende tenminste vier weken na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijke toets krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeeld werk, inclusief de bijbehorende vragen.
Tevens wordt hem op zijn verzoek tegen kostprijs een kopie verschaft van dat werk.
2. Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan elke belanghebbende kennis nemen van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

art. 4.8 – vrijstelling

De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van een onderdeel van de major, indien de student:

- a. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dit onderdeel kan ook behaald zijn aan een opleiding in het buitenland;
- b. hetzij aantoonbaar door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel.

art. 4.9 – examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, zodra de student voldoende bewijzen overlegt van door hem afgelegde toetsen en de daarmee verworven academische vorming.
2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis van de student m.b.t. een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voorzover de uitslagen van de desbetreffende toetsen haar daartoe aanleiding geven.
3. Voor het behalen van het examen gelden de volgende voorwaarden:
 - a) voor alle onderdelen is een voldoende behaald;
 - b) voor het portfolio, als bedoeld in art. 2.4, is een voldoende beoordeling verkregen.

Opmerking:

Zie voor een omschrijving van de eisen die gesteld worden aan het portfolio paragraaf 8 van deel B van de studiegids.

art. 4.10 – graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad "Bachelor of Science" verleend.
2. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Paragraaf 5 – Vooropleiding

art. 5.1 – vervangende eisen deficiënties

Nederlandse taal voor studenten met een buitenlandse vooropleiding

Aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt voldaan door het met goed gevolg afleggen van

*het staatsexamen Nederlands als tweede taal dan wel

*de afsluitende toets van de cursus Nederlands als tweede taal van het James Boswell Instituut.

art. 5.2 - colloquium doctum

Het toelatingsonderzoek, bedoeld in art. 7.29 van de wet, heeft betrekking op de volgende vakken op het niveau van het VWO-examen:

- Nederlands
- Engels
- Wiskunde A1

art. 5.3 – gelijkwaardige vooropleiding

Het diploma van een in de bijlage onder 8 vermelde opleiding wordt aangemerkt als gelijkwaardig aan het diploma Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs als bedoeld in artikel 7.24 lid 1 van de wet.

Paragraaf 6 – Studiebegeleiding

art. 6.1 – studievoortgangsadministratie

1. De faculteit registreert de individuele studieresultaten van de studenten.
2. Via Osiris-Online kunnen studenten informatie over hun studievoortgang opvragen, waarbij geldt dat daarin uitsluitend de tot dan toe door de administratie verwerkte studieresultaten zijn opgenomen.

art. 6.2 – studiebegeleiding

Om de mogelijkheden voor een goede studievoortgang in het eerste jaar en de latere jaren van inschrijving te waarborgen draagt de opleiding zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiepaden in en buiten de opleiding.

De studiebegeleiding omvat:

1. een introductieweek, omvattende een kennismaking:
 - met de leiding van de faculteit en de opleiding;
 - met de gebouwen, voorzieningen en diensten;
 - met de bibliotheek;
 - van de leden van de mentorgroep onderling;
 - van de studenten met de studieverenigingen;
 - met het eerste deel van het onderwijsprogramma;
 - en met Studion/Blackboard
2. toewijzing van een tutor
3. groepsgewijze en individuele advisering over mogelijke studiepaden in en buiten de opleiding, mede met het oog op beroepsmogelijkheden na de masteropleiding en over mogelijkheden om direct na het behalen van het bachelordiploma de arbeidsmarkt te betreden.
4. groepsgewijze en individuele advisering over studievaardigheden, studieplanning en de keuze voor het vervolgtraject
5. ondersteuning van de eerstejaars bij de aanpassing aan de verandering in leefwijze, de bevordering van de sociale inpassing in stad en studie en de overbrugging van de kloof tussen wetenschappelijke staf en student
6. het bieden van verwijzing en hulp bij door studenten ervaren moeilijkheden tijdens de studie
7. begeleiden van de studenten bij het werken aan hun portfolio, individueel en/of groepsgewijs
8. het bieden van een digitaal informatiesysteem ter ondersteuning bij het maken van keuzes
9. het geven van een bindend studieadvies.

art. 6.3 – Studieadvies: bindend studieadvies eerste jaar

1. In het jaar van eerste inschrijving ontvangt de student na het eerste semester, doch uiterlijk op 31 januari, een schriftelijk studieadvies over de voortzetting van zijn opleiding. Dit advies geeft een waarschuwing bij een studievoortgang van minder dan 7,5 ECTS.
2. De student die een waarschuwing ontvangt als bedoeld in het eerste lid, wordt in de gelegenheid gesteld te worden gehoord door de tutor, met als doel een heroverweging van de studiekeuze en een eventuele verwijzing.
3. Aan het einde van de eerste periode met een studielast van 60 ECTS van diens eerste jaar van inschrijving, doch uiterlijk op 31 augustus, ontvangt de student een tweede schriftelijk advies over de voortzetting van zijn opleiding. Onverminderd het bepaalde in lid 8, 9 en 10 wordt aan dit studieadvies een afwijzing met een bindend karakter verbonden, indien de student minder dan 30 ECTS heeft behaald. De afwijzing geldt gedurende een termijn van 4 studiejaar.

4. Bij het vaststellen van het aantal behaalde ECTS als bedoeld in lid 1 en lid 3 tellen alleen de ECTS van de cursussen *Inleiding in de psychologie: overzicht en geschiedenis* (7,5 ECTS), *Methodenleer en statistiek 1* (7,5 ECTS), *Biologische grondslagen van het gedrag* (7,5 ECTS), *Methodenleer en statistiek 2* (7,5 ECTS), *Ontwikkelingspsychologie* (7,5 ECTS), *Functieleer* (7,5 ECTS), *Persoonlijksleer* (7,5 ECTS) en *Sociale psychologie* (7,5 ECTS) mee. Bij het vaststellen van het aantal behaalde ECTS als bedoeld in lid 1 en lid 3 tellen de ECTS van verworven vrijstellingen en van behaalde deeltolsten niet mee.
5. Aan de student die een verzoek tot uitschrijving vóór 1 februari van het eerste jaar van inschrijving doet, wordt geen studieadvies als bedoeld in lid 3 uitgebracht. Indien de student zich in een volgend studiejaar opnieuw inschrijft, zal in dat volgende studiejaar het studieadvies als bedoeld in lid 3 worden uitgebracht.
6. In afwijking van het in lid 3 en lid 4 bepaalde wordt aan iedere student die geslaagd is voor het propedeuse-examen psychologie van de Universiteit Utrecht een positief advies uitgebracht.
7. Het studieadvies wordt gegeven door de examencommissie van de bacheloropleiding psychologie.
8. Alvorens een afwijzend studieadvies wordt uitgebracht, wordt de student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord door de examencommissie.
9. In haar afweging om een afwijzend studieadvies uit te brengen betreft de examencommissie op verzoek van de student zijn persoonlijke omstandigheden. Uitsluitend persoonlijke omstandigheden die door de student na intreden zo spoedig als redelijkerwijs kan worden verlangd bij de facultaire studieadviseurs zijn gemeld, worden door de examencommissie betrokken in haar afweging. Onder persoonlijke omstandigheden wordt verstaan ziekte, zwangerschap, functiestoornis, bijzondere/ernstige familieomstandigheden en bestuursactiviteiten voor een studentenorganisatie met volledige rechtsbevoegdheid of in het kader van de organisatie en het bestuur van de Universiteit Utrecht, de faculteit sociale wetenschappen of de bacheloropleiding psychologie.
10. In haar afweging om een afwijzend studieadvies uit te brengen betreft de examencommissie op verzoek van de student voorts andere vormen van overmacht dan de in het vorige lid genoemde. Uitsluitend overmachtsituaties die na intreden zo spoedig als redelijkerwijs kan worden verlangd bij de facultaire studieadviseurs zijn gemeld, worden door de examencommissie betrokken in haar afweging.
11. Indien op grond van de omstandigheden als bedoeld in lid 9 en lid 10 van het verbinden van een afwijzing wordt afgezien, dan wordt aan de student aan het einde van het volgende studiejaar opnieuw het studieadvies als bedoeld in lid 3 uitgebracht.
12. Tegen een beslissing tot afwijzing kan binnen 4 weken beroep ingesteld worden bij het College van beroep voor de examens.
13. Onverminderd het bepaalde in lid 6 geldt, dat het bepaalde in lid 1 t/m 12 van toepassing blijft indien de student voor één of meer van de in lid 4 genoemde cursussen een vrijstelling heeft verworven, met dien verstande dat bij het vaststellen van het aantal in het eerste jaar van inschrijving behaalde ECTS de cursus van lid 4 waarvoor een vrijstelling is verworven, vervangen kan worden door elke andere door de student in het eerste jaar van inschrijving gevolgde cursus.

Paragraaf 7 – Overgangs- en slotbepalingen

art. 7.1 – tentamens en examens 'oude stijl'

1. Voor de studenten, die direct voorafgaand aan het tijdstip van invoering van deze regeling waren ingeschreven voor de oude stijl opleiding Psychologie, blijft de desbetreffende Onderwijs- en examenregeling van kracht, onder de volgende voorwaarden:
 - a) Met ingang van 1 september 2003 wordt geen gelegenheid meer geboden het propedeutisch examen af te leggen. Studenten die op 31 augustus 2003 het propedeutisch examen niet hebben behaald, stappen over naar de bacheloropleiding.
 - b) Tot 1 september 2009 wordt aan degenen die het propedeutisch examen hebben gehaald, de gelegenheid geboden het afsluitend examen af te leggen.
2. De leiding van het onderwijsinstituut kan bepalen dat het onderwijs en het tentamen voor een of meer onderdelen wordt vervangen door een overeenkomstige cursus van de bacheloropleiding.
3. In bijzondere gevallen kan de examencommissie aan andere studenten, dan die bedoeld in het eerste lid, toestemming verlenen tentamens en examens af te leggen volgens de in het eerste lid bedoelde onderwijs- en examenregeling.

art. 7.2 – overstap 'oude stijl' > 'nieuwe stijl'

Een student, als bedoeld in art. 7.1, kan onder de volgende voorwaarden deelnemen aan de opleiding krachtens deze onderwijs- en examenregeling:

- a. behaalde studieresultaten worden gewaardeerd als vrijstelling voor overeenkomstige onderdelen volgens de equivalentie-tabel in de bijlage onder 7;
- b. deelneming staat open voorzover de gefaseerde invoering van het onderwijs en de tentamens volgens deze regeling dat feitelijk toelaten.

art. 7.3 – wijziging

1. Wijzigingen van deze regeling behoeven de instemming dan wel het advies van de faculteitsraad en worden door de decaan bij afzonderlijk besluit vastgesteld, gehoord de opleidingscommissie.
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op:
 - een goedkeuring die krachtens art. 2.3 is verleend;
 - enige andere beslissing, die krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

art. 7.4 – bekendmaking

1. De decaan draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken, onder meer door opneming in het Opleidingsstatuut.
2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van de in het eerste lid bedoelde stukken verkrijgen.

Art. 7.5 – inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2005.

Bijlage

1. Verplichte onderdelen Major (art. 2.2.1)

- a. cursussen op niveau 1 (inleidend):
 - Inleiding in de Psychologie: Overzicht en Geschiedenis, studielast 7,5 ECTS
 - Biologische Grondslagen van het gedrag, studielast 7,5 ECTS
 - Methodenleer en Statistiek 1, studielast 7,5 ECTS
- b. cursussen op niveau 2 (verdiepend):
 - Functieleer, studielast 7,5 ECTS
 - Ontwikkelingspsychologie, studielast 7,5 ECTS
 - Persoonlijkheidsleer, studielast 7,5 ECTS
 - Sociale Psychologie, studielast 7,5 ECTS
 - Biopsychosociale Perspectieven op Psychopathologie, studielast 7,5 ECTS
 - Methodenleer en Statistiek 2, studielast 7,5 ECTS
 - Grondslagen van de Psychologische Diagnostiek en Testtheorie, studielast 7,5 ECTS

2. Keuzeonderdelen Major (art. 2.2.2)

- a. cursussen op niveau 2 (verdiepend):
 - Onderzoeksvaardigheden, per combinatie studielast 7,5 ECTS
 - Professionele vaardigheden, per cursus studielast 7,5 ECTS
- b. cursussen op niveau 3 (gevorderd):
 - Theoriecursussen in de deelgebieden, per cursus studielast 7,5 ECTS
 - Methoden en Statistiek 3 in context deelgebied, per cursus studielast 7,5 ECTS
 - Professionele vaardigheden, per cursus studielast 7,5 ECTS
 - Bacheloronderzoek, studielast 15 ECTS

Studiepad binnen het keuzedeel van de major:

Bachelorstudenten dienen er rekening mee te houden dat zij slechts toegang krijgen tot een Masterprogramma van de masteropleiding psychologie, indien zij binnen het keuzedeel van de Major het bij het masterprogramma aansluitende studiepad van 60 ECTS, zoals beschreven in de studiegids van de bacheloropleiding, hebben gevolgd.

Geen studiepad binnen het keuzedeel van de major:

Indien een student binnen het keuzedeel van de Major geen studiepad kiest, zoals beschreven in de studiegids, dan gelden de volgende eisen:

Theoriecursussen (15 ECTS)
Professionele vaardigheden (7,5 ECTS)
Onderzoeksvaardigheden (7,5 ECTS)
Keuze (7,5 ECTS) uit:

- Theoriecursussen
- Professionele vaardigheden
- Onderzoeksvaardigheden

Methoden en Statistiek 3 (7,5 ECTS)
Bacheloronderzoek (15 ECTS).

Lijst van cursussen van het keuzedeel van de major (deel uitmakend van de studieraden zoals beschreven in de studiegids):

Type	Cap-grp	Naam van de cursus/major keuze	Niveau
Theorie	PSN	Perceptie en Actie	3
Theorie	PSN	Cognitieve Neurowetenschappen (wordt mogelijk in het Engels gegeven)	3
Theorie	PSN	Klinische neuropsychologie	3
Theorie	PSN	Gedrag en farmaca	3
Theorie	PSN	Toegepaste Cognitieve Psychologie (wordt mogelijk in het Engels gegeven)	3
Theorie	OWP	Cognitieve Ontwikkeling	3
Theorie	OWP	Sociale en emotionele Ontwikkeling	3
Theorie	OWP	Ontwikkelingspsychopathologie I	3
Theorie	SOP	Sociale Cognities	3
Theorie	SOP	Interpersoonlijke Relaties en Gedrag	3
Theorie	SOP	Organisatiepsychologie (colleges en toetsing in het Engels; voor één groep studenten worden ook de werkgroepen in het Engels verzorgd)	3
Theorie	SOP	Theoretische en Toegepaste Groepsdynamica	3
Theorie	SOP	Personeelpsychologie en HRM	3
Theorie	KPG	Grondslagen van de Klinische Psychologie en Gezondheidspsychologie	3
Theorie	KPG	Klinische psychologie: psychopathologie II	3
Theorie	KPG	Gezondheidspsychologie	3
M&S	PSN	M&S3: Context Psychonomie	3
M&S	OWP	M&S3: Context Ontwikkelingspsychologie	3
M&S	KPG	M&S3: Context Klinische en Gezondheidspsychologie	3
M&S	SOP	M&S3: Context Sociale en Organisatiepsychologie	3
Onderz.	-	Trainingen Onderzoeksvaardigheden (combinatie van 2): <ul style="list-style-type: none"> - Experimenteren en registreren 1 - Experimenteren en registreren 2 - Vragenlijstconstructie en interviewen - Systematische gedragsobservaties 	2
Prof. V.	PSN	Neuropsychologische diagnostiek en revalidatie	3
Prof. V.	PSN	Practicum Toegepaste Cognitieve Psychologie	3
Prof. V.	OWP	Psychodiagnostiek in de ontwikkelingspsychologische praktijk: kinderen en jeugdigen	3
Prof. V.	KPG	Diagnostiek in de klinische en gezondheidspsychologie	3
Prof. V.	KPG	Communicatievaardigheden in beroepssituaties: KP & GP	2
Prof. V.	PSN	Communicatievaardigheden in beroepssituaties: Neuropsychologie	2
Prof. V.	OWP	Communicatievaardigheden in beroepssituaties: Ontwikkelingspsychologie	2
Prof. V.	SOP	Communicatievaardigheden in beroepssituaties: Sociale en Organisatiepsychologie	2
Ba- ondz.	PSN OWP KPG SOP	Bacheloronderzoek (15 ECTS) thema's in de vier deelgebieden: Klinische en Gezondheidspsychologie, Ontwikkelingspsychologie, Psychonomie, Sociale en Organisatiepsychologie	3

Legenda: theorie = theoriecursus; M&S = M&S3 contextcursus; Onderz. = Onderzoeksvaardigheden cursus; Prof. V. = Professionele vaardigheden cursus; B-ondz. = Bachelor onderzoek; PSN = Psychonomie; OWP = Ontwikkelingspsychologie; KPG = Klinische en Gezondheidspsychologie; SOP = Sociale en Organisatiepsychologie.

3. Cursussen met beperkte capaciteit (art. 3.4)

In de studiegids/Osiris staat aangegeven welke cursussen een maximumcapaciteit hebben.

4. Practica (art. 3.1.3)

De volgende cursussen bestaan geheel of gedeeltelijk uit een "praktische oefening":

Zie studiegids

5. Toetsvorm (art. 4.3.1)

De eindbeoordeling van de afzonderlijke cursussen vindt plaats op de volgende wijze:

Zie studiegids

6. Toetsing in groepsverband (art. 4.4)

Niet van toepassing

7. Equivalentie onderdelen > cursussen (art. 7.2)

Ter toelichting:

stp = studiepunt (40 studiebelastinguren per studiepunt)

ECTS = European Credit Transfer System (28 studiebelastinguren per ECTS)

sbu = studiebelastinguren

N.B. Deze overgangsregeling is geldig tot en met 31 augustus 2005.

<i>Indien afgerond binnen de propedeuse:</i>	<i>Dan hoeft niet afgerond te worden/vrijstelling binnen Major Verplicht:</i>	<i>Opmerkingen:</i>
Inleiding en verdieping in de psychologie 1: overzicht, 4,5 stp (180 sbu)	Inleiding in de psychologie: Overzicht en Geschiedenis, 7,5 ECTS (210 sbu).	De ontbrekende 30 sbu invullen met vrije keuze.
Inleiding en verdieping in de psychologie 2: functieer, 3,5 stp (140 sbu)	Functieer, 6 ECTS (170 sbu). Wél doen: practicumopdrachten bij Functieer, 1,5 ECTS (40 sbu).	De ontbrekende 30 sbu invullen met vrije keuze.
Inleiding en verdieping in de psychologie 3: ontwikkelingspsychologie, 3,5 stp (140 sbu)	Ontwikkelingspsychologie, 6 ECTS (170 sbu). Wél doen: practicumopdrachten bij Ontwikkelingspsychologie, 1,5 ECTS (40 sbu).	De ontbrekende 30 sbu invullen met vrije keuze.
Inleiding en verdieping in de psychologie 4: persoonlijkheidsleer, 3,5 stp (140 sbu)	Persoonlijkheidsleer, 6 ECTS (170 sbu). Wél doen: practicumopdrachten bij Persoonlijkheidsleer, 1,5 ECTS (40 sbu).	De ontbrekende 30 sbu invullen met vrije keuze.
Inleiding en verdieping in de psychologie 5: sociale en organisatiopsychologie, 3,5 stp (140 sbu)	Sociale psychologie, 6 ECTS (170 sbu). Wél doen: practicumopdrachten bij Sociale psychologie, 1,5 ECTS (40 sbu).	De ontbrekende 30 sbu invullen met vrije keuze.
Onderzoekspracticum, 4 stp (160 sbu)	Practicumopdrachten bij Functieer (40 sbu), Ontwikkelingspsychologie (40 sbu), Persoonlijkheidsleer (40 sbu) en Sociale psychologie (40 sbu); in totaal 160 sbu.	
Inleiding en verdieping in de psychologie 6: psychologie en gezondheid, 3,5 stp (140 sbu)	Profileringsruimte (140 sbu)	De overtollige 140 sbu gebruiken in de profileringsruimte

<i>Indien afgerond binnen de propedeuse:</i>	<i>Dan hoeft niet afgerond te worden/vrijstelling binnen Major Verplicht:</i>	<i>Opmerkingen:</i>
Biologische grondslagen van het gedrag, 4 stp (160 sbu)	Biologische grondslagen van het gedrag, 7,5 ECTS (210 sbu)	De ontbrekende 50 sbu invullen met vrije keuze
Maatschappelijke grondslagen van gedrag, 4 stp (160 sbu)	Profileringsruimte (160 sbu)	De overtollige 160 sbu gebruiken in de profileringsruimte
Onderzoeksmethoden voor psychologie, 4 stp (160 sbu) en Statistiek SP-1, 2 stp (80 sbu) en Statistiek SP-2, 2 stp (80 sbu)	M&S 1, 7,5 ECTS (210 sbu) + M&S 2, deel methoden (105 sbu)	*) extra herkansing voor M&S 2, deel statistiek doen 3,75 ECTS (105 sbu)
Onderzoeksmethoden voor psychologie, 4 stp (160 sbu)	M&S 1, deel methoden en M&S 2, deel methoden 2 x 3,75 ECTS (210 sbu)	*) extra herkansing voor M&S 1, deel statistiek en M&S 2, deel statistiek doen 2 x 3,75 ECTS (210 sbu) De ontbrekende 50 sbu invullen met vrije keuze
Statistiek SP-1, 2 stp (80 sbu) en Statistiek SP-2, 2 stp (80 sbu)	M&S 1, deel statistiek, 3,75 ECTS (105 sbu)	*) extra herkansing voor M&S 1, deel methoden doen, 3,75 ECTS (105 sbu); De overtollige 55 sbu gebruiken in de profileringsruimte

*) = Deze overgangsregeling/vrijstellingsregeling wordt voor het laatst aangeboden in het studiejaar 2005-2006. U kunt deelnemen aan de twee extra herkansingen die in het studiejaar 2005-2006 worden aangeboden. Vanaf het studiejaar 2006-2007 worden geen vrijstellingen meer verleend voor delen van cursussen. Dat betekent dat u dan de gehele cursus (waarvan een deel ontbreekt) opnieuw moet afronden.

<i>Indien afgerond binnen het D1:</i>	<i>Dan hoeft niet afgerond te worden/vrijstelling binnen Bachelor:</i>	<i>Opmerkingen:</i>
Wetenschapsfilosofie, geschiedenis en cultuur van de psychologie, 4 stp (160 sbu)	Profileringsruimte (160 sbu)	De overtollige 160 sbu gebruiken in de profileringsruimte
Perspectieven op psychopathologie, 3 stp (120 sbu)	Biopsychosociale perspectieven op psychopathologie, 7,5 ECTS (210 sbu)	De ontbrekende 90 sbu invullen met vrije keuze
Psychologische diagnostiek en testtheorie, 6 stp (240 sbu)	Grondslagen van de psychologische diagnostiek en testtheorie, 7,5 ECTS (210 sbu)	De overtollige 30 sbu gebruiken in de profileringsruimte
Psychologische diagnostiek en testtheorie, deel diagnostiek, 3 stp (120 sbu)	Grondslagen van de psychologische diagnostiek en testtheorie, deel diagnostiek 3,75 ECTS (105 sbu)	*) extra herkansing voor het deel testtheorie doen, 3,75 ECTS (105 sbu); De overtollige 15 sbu gebruiken in de profileringsruimte
Psychologische diagnostiek en testtheorie, deel testtheorie, 3 stp (120 sbu)	Grondslagen van de psychologische diagnostiek en testtheorie, deel testtheorie 3,75 ECTS (105 sbu)	*) extra herkansing voor het deel diagnostiek doen, 3,75 ECTS (105 sbu); De overtollige 15 sbu gebruiken in de profileringsruimte
Onderzoeksmethoden voor psychologie (propedeuse), 4 stp (160 sbu) en Statistiek D1, 2 stp (80 sbu)	M&S 1, deel methoden 3,75 ECTS (105 sbu) + M&S 2, 7,5 ECTS (210 sbu)	*) extra herkansing voor M&S 1, deel statistiek doen 3,75 ECTS (105 sbu) De ontbrekende 75 sbu invullen met vrije keuze
Statistiek D1, 2 stp (80 sbu)	M&S 2, deel statistiek, 3,75 ECTS (105 sbu)	*) extra herkansing voor M&S 2, deel methoden doen, 3,75 ECTS (105 sbu); De ontbrekende 25 sbu

		invullen met vrije keuze
Gecontextualiseerde statistiek en methoden, 2 stp (80 sbu)	Profileringsruimte (80 sbu)	De overtollige 80 sbu gebruiken in de profileringsruimte
Leeronderzoek, 8 stp (320 sbu)	Bacheloronderzoek, 15 ECTS (420 sbu);	De ontbrekende (100 sbu) invullen met een extra opdracht. NB: Deze overgangsregeling wordt in 2005-2006 voor het laatst aangeboden. Vanaf het studiejaar 2006-2007 wordt een vrijstelling verleend voor 320 sbu in de profileringsruimte en moet het gehele bacheloronderzoek dus afgerond worden!
Training SPSS, 1,5 stp (60 sbu)	Profileringsruimte (60 sbu)	De overtollige 60 sbu gebruiken in de profileringsruimte
Training onderzoeksvaardigheden, 1,5 stp (60 sbu)	Een training onderzoeksvaardigheden, 3,75 ECTS (105 sbu)	De ontbrekende 45 sbu invullen met vrije keuze.

*) = Deze overgangsregeling/vrijstellingsregeling wordt voor het laatst aangeboden in het studiejaar 2005-2006. U kunt deelnemen aan de twee extra herkansingen die in het studiejaar 2005-2006 worden aangeboden. Vanaf het studiejaar 2006-2007 worden geen vrijstellingen meer verleend voor delen van cursussen. Dat betekent dat u dan de gehele cursus (waarvan een deel ontbreekt) opnieuw moet afronden.

8. Gelijkwaardige vooropleidingen (art. 5.3)

NEDERLAND:

- Gymnasium diploma afgegeven krachtens de Hoger Onderwijswet 1876
- HBS-diploma afgegeven krachtens de Middelbaar Onderwijswet
- Diploma Gymnasium oude stijl, Atheneum oude stijl, VWO oude stijl (= diploma van de opleiding zonder profieleninrichting)

Einddiploma hoger beroepsonderwijs van opleidingen die onder ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn, Sport, voorheen WVC: Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, genaamd) vallen. Het betreft hier de volgende opleidingen:

- Einddiploma verloskundige (afgegeven door bijvoorbeeld de Stichting Kweekschool voor Vroedvrouwen te Amsterdam, de Vroedvrouwschool Kerkrade uitgaande van de Rooms-Katholieke Stichting Moederschapszorg te Kerkrade of de Stichting Rotterdamse Opleiding tot Verloskundige te Rotterdam).
 - Einddiploma operatie-assistent
- Tot 1 januari 1997 betrof het ook nog de volgende opleidingen:
- Orthoptie (Nederlandse Academie voor Orthoptie aan de faculteit gezondheidszorg van de Hogeschool Midden-Nederland te Utrecht)
 - Mondhygiëne (de Academie voor Mondhygiëne aan de faculteit gezondheidszorg van de Hogeschool Midden-Nederland te Utrecht, de Stichting Opleiding Mondhygiënist te Amsterdam, de Opleiding tot Mondhygiënist te Nijmegen)
 - Oefentherapeut-Mensendieck (Stichting tot opleiding van oefentherapeuten-Mensendieck te Amsterdam)
 - Bewegingstherapie Cesar (Stichting Opleiding Bewegingstherapie Cesar te Den Dolder)
 - Podotherapie (Hogeschool Eindhoven te Eindhoven)

Einddiploma hoger beroepsonderwijs op gebied van cultuur:

- Einddiploma Rijksacademie voor Beeldende Kunst te Amsterdam
- Einddiploma Jan van Eyk-academie te Maastricht
- Einddiploma Opleiding Restauratoren te Amsterdam.
- Einddiploma KMA/ KIM (defensie)
- Diploma Hoger bestuursambtenaar

INTERNATIONAAL BACCALAUREAAT

Getuigschrift van het *Diploma* van het internationale baccalaureaat verstrekt door het *International Baccalaureate Office* te Genève

IERLAND

Getuigschrift van het algemeen vormend voortgezet onderwijs, zonder bewijs van toelating tot een universitaire studierichting, dat aan één van de volgende eisen voldoet:

- a) *Leaving Certificate* van het *Department of Education* met ten minste 2 vakken op *higher level* en 4 vakken op *ordinary level*, of 3 vakken op *higher level* en 2 vakken op *ordinary level*. Voor de *higher levels* moet ten minste een C (of B dan wel A) zijn behaald.
- b) bewijs van met goed gevolg afgelegd *Matriculation Examination* in ten minste 6 algemene vakken
- c) een combinatie van A en B in 6 vakken

Opmerking:

Wanneer een Nederlandstalige examen heeft gedaan voor het vak Nederlands bij de examens voor het *Leaving Certificate* dient het bevoegd gezag van de ontvangende instelling te bepalen of dat voor het voldoen aan de algemene toelatingseisen kan worden meegeteld.

MALTA

Getuigschrift van het *Advanced Matriculation Examination* van de Universiteit van Malta of het *General Certificate of Education*, met 7 of 8 algemene vakken, waarvan 4 of 5 op *ordinary level* en 3 op *advanced level*

Opmerkingen:

De eisen voor toelating tot de Universiteit van Malta worden geformuleerd in termen van het Britse *General Certificate of Education (GCE)* op *ordinary (o-) level* of zijn opvolger, het *General Certificate of Secondary Education (GCSE)*, plus het *GCE* op *advanced (a-) level*, of het getuigschrift van het Maltese *Matriculation Examination* op *ordinary (M-) level* en *advanced (AM-) level*. In het algemeen worden voor toelating ten minste 7 of 8 verschillende vakken geëist, waaronder 3 op *a-level*. De vereiste vakken hangen van de gekozen studierichting af.

Het bevoegd gezag van de ontvangende instelling dient te bepalen of het vak Nederlands, voor het *Advanced Matriculation Examination*, *GCSE* of *GCE*, afgelegd door een Nederlandstalige scholier, voor het voldoen aan de algemene toelatingseisen kan worden meegeteld.

SURINAME

A getuigschrift *Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs*

B *Propaedeuse/schakeljaar* van de *Anton de Kom Universiteit van Suriname*

Ad B: toelating tot de opleidingen waartoe *propaedeuse/schakeljaar* in Suriname voorbereidt.

Opmerking:

Tot 1993 werd het voorbereidend jaar van de *Anton de Kom Universiteit van Suriname* aangeduid met de term *propaedeuse*. Vanaf 1993 wordt met de *propaedeuse* het eerste jaar van een hogeronderwijsopleiding bedoeld en wordt het voorbereidend jaar aangeduid met de term *schakeljaar*. Dit voorbereidend jaar is afgestemd op de gekozen studierichting en is toegankelijk voor bezitters van een getuigschrift *VWO* met deficiënties, *HAVO*, *AVF*, *IMEO* of *NATIN*.

De Nuffic is er geen voorstander van om een bewijs van voltooiing van de voormalige *propaedeuse* of van het hedendaagse *schakeljaar* zonder meer te accepteren voor toelating tot een Nederlandse universiteit, omdat het niet vaststaat of het eindniveau van de aanvullende opleiding in alle opzichten vergelijkbaar is met dat van een vwo-opleiding. Toelating tot de relevante studierichting is wel mogelijk.

VERENIGD KONINKRIJK

- a) Engeland en Wales
General Certificate of Secondary Education (GCSE) of (tot 1988) het *General Certificate of Education (GCE)* op *ordinary level* plus *GCE* op *advanced level* met ten minste 4 verschillende, onderling niet verwante algemene vakken, waarvan 3 op *GCE advanced level* met resultaat A-E en 1 voor *GCSE* of op *GCE ordinary level* met resultaat A-C
- b) Schotland
Scottish Certificate of Education (SCE) en/of *General Certificate of Education* een voldoende in 4 verschillende, onderling niet verwante algemene vakken, waarvan alle op *higher grade (SCE)* of 3 op *advanced level (GCE)*

- c) Noord-Ierland
Northern Ireland General Certificate of Education en *General Certificate of Secondary Education* (vergelijkbaar met *GCE* en *GCSE* van Engeland en Wales) met ten minste 4 verschillende, onderling niet verwante algemene vakken, waaronder Engels, waarvan 3 op *GCE advanced level* met resultaat A-E en 1 voor *GCSE* of op *GCE ordinary level* met resultaat A-C
- d) *Higher Diploma (HD)* dan wel *Higher Certificate (HC)* van de *BTEC*

Ad d: toelating tot de opleidingen waartoe aan een universiteit in het Verenigd Koninkrijk toegang kan worden verkregen.

Opmerkingen:

Voor toelating tot universitaire studies in het Verenigd Koninkrijk geldt dat in beginsel ten minste 5 verschillende vakken, waarvan 2 op *GCE advanced level* met resultaat A-E en 3 voor het *GCSE* of op *GCE ordinary level* met resultaat A-C ook voldoende is. In deze lijst wordt evenwel de toelatingspraktijk gevolgd van het merendeel der Britse universiteiten, die meestal ten minste 3 A-levels vereisen.

Naast *GCE a-levels* zijn combinaties mogelijk met het *GCE* op *advanced supplementary level (a/s-level)*. Een *a/s-level* wordt meestal beschouwd als een halve *a-level*, zodat veel universiteiten 2 *a/s-levels* accepteren voor 1 *a-level*.

Wanneer een Nederlandstalige examen heeft gedaan voor het vak Nederlands bij de examens voor het *GCSE* of het *GCE*, dient het bevoegd gezag van de ontvangende instelling te bepalen of dat voor het voldoen aan de algemene toelatingseisen kan worden meegeteld.

ZWEDEN

- a) A *Avgångsbetyg efter Slutförd Lärokurs i Gymnasieskolan* (getuigschrift van een ten minste 3-jarige opleiding aan een gymnasium)
 H *humanistik linje 3*
 E *ekonomisk linje 3*
 N *naturvetenskaplig linje 3*
 S *samhällsvetenskaplig linje 3*
 T *teknisk linje 4*
- b) *Avgångsbetyg enligt bestämmelserna för Kommunal och Statlig Vuxenutbildning-Vuxengymnasium* (getuigschrift van een opleiding dan wel gymnasium voor volwassenen)

9. Cumulatieschema met ingangseisen (art. 4.2)

Aan de toetsing van de volgende onderdelen van de major psychologie kan eerst worden deelgenomen nadat aan de toetsing van de daar achter vermelde onderdelen met goed gevolg is deelgenomen:

Bacheloronderzoek (15 ECTS)	Methodenleer en Statistiek 1 (7,5 ECTS) en Methodenleer en Statistiek 2 (7,5 ECTS) [behaald hebben of voorafgaand gevolgd hebben]
M&S 3 cursussen (7,5 ECTS); - Context klinische en gezondheidspsychologie - Context Ontwikkelingspsychologie - Context Psychonomie - Context Sociale en Organisationspsychologie	Methodenleer en Statistiek 1 (7,5 ECTS) [behaald hebbend of minimaal een 5 behaald] en Methodenleer en Statistiek 2 (7,5 ECTS) [behaald hebben of minimaal een 5 behaald]
Diagnostiek in klinische en gezondheidspsychologie (7,5 ECTS)	Klinische psychologie: Psychopathologie II (7,5 ECTS)